

Mechelen / 01 04 2026

OVAM-handhavers noteerden in 2025 meer dan 5200 zwerfvuilovertrredingen, maar correct gedrag overheerst

In 2025 bleven de zwerfvuilhandhavers van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) dagelijks aanwezig in het Vlaamse straatbeeld om zwerfvuil tegen te gaan. Met gemiddeld 17 handhavers op het terrein werden 910 handhavingsdagen, 3425 werkuren en 46 evenementencontroles gerealiseerd. De resultaten tonen dat correct gedrag bij burgers sterk aanwezig blijft, maar dat één type afval hardnekkig problematisch blijft: sigarettenpeuken.

1 op de 3 rokers gooit peuk verkeerd weg

Van alle controles in 2025 waren 83% tellingen van correct gedrag. Dat betekent dat burgers meestal doen wat hoort: hun afval in een vuilnisbak of peukenrecipiënt deponeren. Toch werden er 5220 overtrredingen vastgesteld, vooral voor sigarettenpeuken. Bij die categorie mondde 37,6% van de controles uit in een overtrreding. Dat toont dat dit een duidelijk werkpunt blijft.

Naast peuken blijven ook drank- en eetverpakkingen een zichtbaar onderdeel van het zwerfvuil in het straatbeeld, zeker op drukbezochte locaties zoals parken, haltes en evenementen. De cijfers tonen echter dat het merendeel van deze verpakkingen wel correct wordt weggegooid. In 2025 leidde slechts 2,69% van de controles op drank- en eetverpakkingen tot een overtrreding. Dat bevestigt dat veel burgers hun verantwoordelijkheid nemen, al blijven deze verpakkingen door hun volume en zichtbaarheid een bron van ergernis en een aandachtspunt binnen de handhaving.

Voor hondenpoep tonen de cijfers een groot aandeel correct gedrag, maar ook daar blijven af en toe overtrredingen opduiken.

Samenwerking met lokale besturen als stevige basis

OVAM voert de handhavingsacties uit in nauwe samenwerking met lokale besturen, die de zwerfvuilhandhavers formeel moeten aanstellen in hun politiereglement. *“Gemeenten kunnen kosteloos een beroep doen op het handhavingsteam voor controles op plaatsen waar veel zwerfvuil voorkomt, zoals winkelstraten, parken, haltes van het openbaar vervoer of evenementen”*, zegt Jan Verheyen, woordvoerder van OVAM.

Heldere communicatie naar inwoners helpt om het nut van de controles uit te leggen. Het blijft bovendien belangrijk dat gemeenten en politie alert blijven voor situaties waarin handhavers met verbaal of fysiek agressief gedrag geconfronteerd worden.

Focus op hoogrisicogemeenten en evenementen

Ook in 2025 werd sterk ingezet op plaatsen waar de impact van handhaving het grootst is.

- 96% van de hoogrisicogemeenten en centrumsteden werkte samen met OVAM.
- 46 evenementen werden gecontroleerd, waaronder kustacties in de zomervakantie en tijdens de Week van de Handhaving in samenwerking met Mooimakers.

Sinds de start van het project in 2021 werden zo al meer dan 25 000 overtredingen vastgesteld en verwerkt.

Digitalisering zet door

OVAM zet belangrijke stappen naar een modernere en efficiëntere werking. Vanaf 2026 registreren de zwerfvuilhandhavers hun vaststellingen en tellingen via een nieuwe zwerfvuil-app. Dankzij een rechtstreekse koppeling met het Rijksregister kunnen gegevens sneller en betrouwbaarder worden verwerkt.

Samen gaan we voor minder zwerfvuil

“De resultaten van 2025 tonen dat de aanpak werkt, maar dat blijvende inspanningen nodig zijn om de Vlaamse ambitie – 20% minder zwerfvuil tegen 2030 – te halen. OVAM blijft daarom inzetten op samenwerking, zichtbare terreinwerking en consequente handhaving”, besluit Jan Verheyen.

>> Het volledige jaarrapport kunt u lezen op: <https://ovam.vlaanderen.be/handhaving-zwerfvuil2>